

Old Austrian Prison, Kotor
www.kotorapss.me

CRNA GORA

MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA
I TURIZMA

THE DEBATE Simpozijum

July 24

KINO BOKA KotorAPSS

Ovogodišnja izložba na 15. Bijenalu arhitekture u Veneciji, pod pokroviteljstvom **Ministarstva održivog razvoja i turizma i Vlade Crne Gore**, ima za cilj dalje uspostavljanje, proširenje i nastavljanje debate o zapuštenim prostorima, nastalih u skorijoj prošlosti, kao i o mogućim budućim scenarijima. **“Project Solana Ulcinj”**, čiji je komesar Dijana Vučinić, a kustosi su arhitekta i teoretičari: **Bart Lootsma** i **Katharina Weinberger**, predstavlja četiri projekta koji naglašavaju različite održive pristupe ulcinjske solane, koja je sa površinom od 14,9km² jedno od najvećih postrojenja za proizvodnju soli na Mediteranu. Lootsma i Winberger opisuju ovaj veliki post-industrijski pejzaž kao “kompletno vještački biotop, koji je napravio čovjek, a koji ima globalni značaj kao jedno od ključnih odmorišta u migraciji ptica. **Ulcinjska Solana** kao takva je prva linija fronta za različite, ali i sve vrste sukoba: između prirode i kulture, lokalnog i globalnog, ekonomske i ekološke svijesti. “ **ecoLogicStudio** (London), **LOLA** (Rotterdam), **LAAC** (Innsbruck), i **Marko Stjepčević** i **Nemanja Milićević** iz Podgorice razvili su, za potrebe Bijenala, četiri vizionarska scenarija za buduću moguću pristup rješavanju problema na ovoj lokaciji.

Sve četiri prakse, kao i kustosi, će učestvovati na ovogodišnjem **Kotor Art KotorAPSS Forumu u Kotoru od 20. - 24. jula, u Kinu Boka**. Dvodnevni simpozijum **"RE USE"** i **"THE DEBATE"** i dalje će istraživati, diskutovati i konceptualizovati ponovnu upotrebu napuštenih i zapuštenih objekata i lokacija.

Iako isprva može zvučati kontrainuitivno, konflikti predstavljaju jedan od najosnovnijih društvenih procesa. Zasnovani na percepciji sukobljenih interesa, konflikti inspirišu društvene promjene, kulturnu formaciju i psihološki razvoj. Nažalost, konflikti su često i prvenstveno poistovijećeni sa stanjima konfuzije, s obzirom na činjenicu da imaju sklonost stvaranja nepredvidivih i često destruktivnih situacija. Međutim, pažljivim posmatranjem može se zaključiti da su takva stanja vanredna i ne predstavljaju opšte pravilo. Naša svakodnevnica je prožeta kompleksnim sistemom regulisanih konflikata. Od saobraćajnih pravila do političkih izbora, od sportskih takmičenja do urbanog planiranja, u većini društvenih procesa možemo prepoznati regulaciju konkurentnih interesa kroz opšte prihvaćen sistem komunikacija. Izvor svih konflikata je manjak adekvatnih informacija. Kao rezultat nespremnosti ili pak nemogućnosti spoznavanja činjeničnog stanja, nedostatak razumijevanja vodi ka stanju sumnje, nepovjerenja i nelagode. Jedini lijek ovako potencijalno opasnim odnosima je otvorena komunikacija koja bi smanjila nesigurnost, promovisala međusobno

Old Austrian Prison, Kotor
www.kotorapss.me

CRNA GORA

MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA
I TURIZMA

povjerenje, i doprinijela jasnijem sagledavanju date situacije. Razmjena informacija za cilj ima smanjivanje razlika između onih aktera koji su ušli u razgovore sa predubjeđenjem da je njihov odnos osuđen na netrpeljivosti i neslaganje. Razgovorom se može dobiti jasnija slika o stvarnim namjerama druge strane, čime se može doći do neočekivane spoznaje da strane imaju mnogo više zajedničkog od prethodno očekivanog. Što je najvažnije, razgovorom se mogu uspostaviti metodi kojim bi se u budućnosti regulisali njihovi naizgled inkompatibilni interesi. Predviđena debata za cilj ima upravo namjeru da ponudi prostor za komunikaciju između svih društvenih činilaca koji su zainteresovani za budućnost Solane.

Solana predstavlja izuzetan prirodni prostor koji zavrjeđuje visok stepen pažljivog i temeljnog razmatranja. Debati na APSSu prethodili su mnogi važni koraci kojima se podizala pažnja o važnosti Solane kod raznih društvenih činilaca. Arhitektae, urbanisti, pejzažne arhitektae, ornitolozi, predstavnici civilnog sektora, donosioci odluka na državnom i lokalnom nivou, i mnogi drugi su u više navrata ukazali na jedinstvenost Solane, često na načine koji su navodili na utisak da su njihovi pogledi međusobno isključivi. Ovo je razlog zbog kojeg APSS debata ima namjeru pokrenuti detaljnu i dubinsku razmjenu ideja kako pristupiti tako kompleksnoj temi kao što je Solana. Uvod u debatu će obaviti predstavnici četiri rješenja koja su prethodno predstavljena na 15. Međunarodnoj izložbi arhitektae – bijenale u Veneciji u okviru crnogorskog paviljona. Ova četiri rješenja ponudiće nove ideje i vizije kako pomiriti razne društvene potrebe. Iako su sveobuhvatni u svojoj namjeri, neće zanemariti konstruktivnu kritiku, sve sa ciljem pronalaženja unaprijeđenih rješenja koja posjeduju visok stepen senzitiviteta za postojeće društvene okolnosti. Uzimajući u obzir sve prethodno iznešene ideje, u drugom dijelu debate ova četiri rješenja će biti dodatno upoređena sa stavovima i vizijama koja dolaze iz raznih sfera društvenog života, a koja nijesu usko vezana za arhitektonsku struku: od lokalnih zajednica do organizacija koje promovišu zaštitu životne sredine, od naučne zajednice do preduzetnika koji se bave proizvodnjom soli. Raznolikost naizgled inkompatibilnih stavova će generisati konkretne sugestije i smjernice za buduće aktivnosti koje bi promovisali dugoročnu održivost: akcije koje će uključiti svačije interese, i uvažiti svačija očekivanja.

Old Austrian Prison, Kotor
www.kotorapss.me

CRNA GORA

MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA
I TURIZMA

12.00 Registracija

12.10 Uvod Dijana Vučinić & Bart Lootsma

13.00 predavanje / Robert Shafer / *Salt of the earth*

Project Solana Presentacije

13.25 Marko Stjepčević & Nemanja Milićević / The trigger 50/50

13.50 Claudia Pasquero & Marco Poletto / ecoLogicStudio / Solana Open
Aviary

14.15 Kathrin Aste / LAAC Architects / The Coexistence

14.40 Eric-Jan Pleijster / LOLA Landscape Architects / The Pyramid of
Species

15.05 pauza za ručak

15.45 Panel

Učesnici:

Andrej Sovinc, Sečovlje Salina Nature Park

Andrej Nikolaidis, pisac i novinar

CZIP

Marija Vukčević, Ministarstvo održivog razvoja I turizma

Bart Lootsma, kustos Projekta Solana Ulcinj- Crnogorski paviljon na XV
Venecijanskom bijenalu arhitekture

Moderiraju: Siniša Vuković / Dijana Vučinić

17.45 Zaključci